

**REGULAMIN PRZEWOZU OSÓB I BAGAŻU ŚRODKAMI TRANSPORTU
PRZEDSIĘBIORSTWA KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ W KALISZU Sp. z o.o.**

z dnia 28 lutego 2020 roku.

ROZDZIAŁ I

PODSTAWA PRAWNA, PRZEDMIOT ORAZ ZAKRES STOSOWANIA REGULAMINU

§ 1

1. Regulamin przewozu osób i bagażu środkami transportu Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej w Kaliszu Sp. z o.o., zwany dalej „Regulaminem”, wydany zostaje na podstawie upoważnienia wynikającego z art. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo Przewozowe (tj. z dnia 22 listopada 2019 r., Dz.U. z 2020 r. poz. 8 z późn. zm.) oraz dla wykonania obowiązku nałożonego postanowieniem art. 18b ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (tj. z dnia 14 października 2019 r., Dz.U. z 2019 r. poz. 2140 z późn. zm.) i art. 46 ust. 1 pkt 9 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (tj. z dnia 9 grudnia 2019 r., Dz.U. z 2019 r. poz. 2475 z późn. zm.).
2. Regulamin określa warunki obsługi podróżnych, odprawy oraz przewozu osób, bagażu i rzeczy, realizowanych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w transporcie drogowym osób, wykonywanym przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Kaliszu Sp. z o.o., zwanym dalej „Przewoźnikiem”, posiadającym licencję na krajowy przewóz osób wydaną przez Prezydenta Miasta Kalisza.
3. Regulamin stosuje się do przewozu osób i rzeczy w zakresie obejmującym:
 - 1) przewozy regularne i przewozy regularne specjalne,
 - 2) grupowe przewozy osób.
4. Przyjęte w niniejszym Regulaminie uregulowania są zgodne z obowiązującym prawem, a w sprawach nieuregulowanych zastosowanie mają postanowienia ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo Przewozowe (tj. z dnia 22 listopada 2019 r., Dz.U. z 2020 r. poz. 8 z późn. zm.), z uwzględnieniem wydanych w jej wykonaniu aktów normatywnych, oraz Kodeksu Cywilnego.
5. Użyte w Regulaminie określenia oznaczają:
 - 1) przewóz zarobkowy – działalność gospodarczą polegającą na wykonywanym odpłatnie, na podstawie umowy, przewozie osób oraz ich rzeczy w regularnej komunikacji publicznej i w przewozach grupowych;
 - 2) komunikacja regularna – przewozy regularne osób wykonywane po drogach publicznych według uzgodnionego i podanego do wiadomości publicznej rozkładu jazdy autobusów, wynikającego z udzielonych przez odpowiedni organ administracji terenowej zezwoleń, na podstawie indywidualnych umów przewozu zawieranych bezpośrednio między przewoźnikiem a podróżnymi;
 - 3) przewozy regularne specjalne – przewozy regularne osób wykonywane po drogach publicznych według uzgodnionego rozkładu jazdy autobusów, wynikającego z udzielonych przez odpowiedni organ administracji terenowej zezwoleń, na podstawie umowy zawartej między przewoźnikiem a organizatorem przewozu;
 - 4) przewozy grupowe – przewozy wykonywane w czasie i na warunkach uzgodnionych w umowie zawartej między przewoźnikiem a organizatorem przewozu na rzecz osób trzecich, tj. uczestników przewozu grupowego;
 - 5) punkt odprawy – przystanek autobusowy, dworzec lub przystanek dworcowy będący miejscem rozpoczęcia lub zakończenia przewozu określonej osoby lub inne określone miejsce dla grupy osób w przewozie grupowym;

- 6) kurs autobusowy – określone w rozkładzie jazdy połączenie między dwoma końcowymi punktami odprawy na określonej trasie przewozu w komunikacji regularnej w jednym kierunku;
 - 7) autobus – pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu powyżej 9 osób,
 - 8) bagaż podręczny – bagaż o wadze do 7 kg i maksymalnych wymiarach 20 cm x 30 cm x 40 cm.
6. Regulamin stosuje się w przewozach realizowanych przez Przewoźnika.
 7. Podróżny korzystający z przewozów realizowanych przez Przewoźnika zobowiązany jest do przestrzegania przepisów prawa obowiązujących w transporcie drogowym, w tym przepisów ustaw wymienionych w ust. 1 powyżej, oraz postanowień Regulaminu.

ROZDZIAŁ II

PRZEPISY OGÓLNE

§ 2

1. W komunikacji regularnej Przewoźnik zobowiązany jest do zawarcia umowy przewozu osób i rzeczy w zakresie wynikającym z podanego do publicznej wiadomości rozkładu jazdy autobusów, stanowiących załączniki do zezwoleń na realizację regularnych przewozów na poszczególnych liniach.
2. Zawarcie umowy przewozu w regularnym przewozie autobusowym osób następuje przez nabycie przez podróżnego biletu na przejazd przed rozpoczęciem podróży. W przypadku korzystania z przejazdów ulgowych należy udokumentować Przewoźnikowi prawo do przejazdów ulgowych przed rozpoczęciem przewozu lub okazania dokumentu uprawniającego do zajęcia miejsca w autobusie bez uiszczania opłaty za przejazd.
3. W przypadku naruszenia przez podróżnego postanowień określonych w ust. 2 powyżej umowa przewozu zostaje zawarta przez samo zajęcie miejsca w autobusie. Podróżny ponosi wówczas konsekwencje określone w § 12 Regulaminu.
4. Wykonanie umowy przewozu uważa się za rozpoczęte z chwilą, gdy autobus, w którym znajduje się podróżny, ruszy z miejsca odjazdu.
5. Umowę przewozu bagażu uważa się za zawartą z chwilą przekazania przesyłki Przewoźnikowi i przyjęcia przez podróżnego kwitu bagażowego.

§ 3

Przewoźnik może zawierać umowy grupowego przewozu osób przewidujące świadczenie w tym zakresie usług o charakterze okazjonalnym (przewozy wycieczkowe, turystyczne, okolicznościowe itp.) lub zorganizować przewozy regularne specjalne (pracownicze lub szkolne).

§ 4

1. Sposób ustalania wysokości opłat za przewóz osób i rzeczy oraz zakres i warunki realizacji uprawnień do przejazdów ulgowych i bezpłatnych określa stosowana przez Przewoźnika taryfa i wydane na jej podstawie cenniki oraz właściwe ustawy i rozporządzenia, a także zawarte z uprawnionymi organami umowy.
2. Przewoźnik podaje do wiadomości publicznej aktualne cenniki i zapewnia zainteresowanym podróżnym bezpłatny wgląd do obowiązujących go przepisów przewozowych w biurze przewoźnika lub u obsługi autobusu oraz w innych miejscach obsługi podróżnych, jeżeli istnieją możliwości informowania podróżnego – dworce autobusowe, punkty sprzedaży biletów itp.

§ 5

1. Przewoźnik jest zwolniony z obowiązku przewozu, jeżeli:
 - 1) zachodzą uniemożliwiające przewóz okoliczności, których Przewoźnik nie mógł uniknąć, ani zapobiec ich skutkom;
 - 2) podróżny nie zastosował się do przepisów prawa obowiązujących w transporcie drogowym lub do postanowień Regulaminu;
 - 3) ze względu na rodzaj przewozu nie ma możliwości jego wykonania przy użyciu posiadanych środków transportowych;
 - 4) w innych przypadkach przewidzianych w niniejszym regulaminie lub odrębnych przepisach.
2. Przewoźnik odpowiada za szkodę, jaką podróżny poniósł wskutek przedwczesnego odjazdu autobusu z miejsca odprawy podróżnych oraz wskutek opóźnionego przyjazdu lub odwołania regularnie kursującego środka transportowego.
3. Za rzeczy i zwierzęta, które podróżny przewozi ze sobą pod własnym nadzorem, Przewoźnik ponosi odpowiedzialność tylko wówczas, jeżeli szkoda powstała z jego winy.
4. Przewoźnik odpowiada za rzeczy podróżnego umieszczone podczas przewozu w schowku bagażowym autobusu jak za przesyłkę, ponosząc skutki ich utraty, ubytku lub uszkodzenia.
5. Przewoźnik nie ponosi odpowiedzialności określonej w ust. 4 powyżej, jeżeli utrata, ubytek lub uszkodzenie przesyłki powstały z przyczyn występujących po stronie nadawcy lub odbiorcy, niewywołanych winą Przewoźnika, z właściwości towaru albo wskutek siły wyższej.
6. Przewoźnik zaleca, aby powstanie szkody podróżny zgłosił obsłudze autobusu niezwłocznie po jej ujawnieniu.
7. W grupowych przewozach osób przewoźnik ponosi odpowiedzialność wobec uczestników na zasadach określonych w ust. 3 i 4 powyżej, a wobec organizatora w ust. 2 powyżej.
8. Zakres i wysokość odszkodowania należnego podróżnemu poszkodowanemu z winy przewoźnika ustala się na zasadach określonych przepisami ustawy Prawo Przewozowe oraz Kodeksu Cywilnego.

§ 6

1. Podróżny odpowiada za zawinione przez siebie, względnie przez osobę pozostającą pod jego bezpośrednią opieką, uszkodzenie lub zanieczyszczenie autobusu albo innych urządzeń Przewoźnika i obowiązany jest zapłacić odszkodowanie z tego tytułu w wysokości rzeczywistych kosztów wyrządzonej szkody.
2. Tryb wzajemnego dochodzenia roszczeń przez Przewoźnika i podróżnego w postępowaniu sądowym (po wyczerpaniu drogi reklamacji/wezwania), określają przepisy art. 75 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo Przewozowe.
3. Warunki składania i szczegółowy tryb załatwiania reklamacji regulują odrębne przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo Przewozowe, a także postanowienia § 23 Regulaminu.

ROZDZIAŁ III

ZASADY REGULARNEGO PRZEWOZU OSÓB

§ 7

1. Przewoźnik w regularnym przewozie osób obowiązany jest zapewnić podróżnym odpowiednie warunki bezpieczeństwa i higieny oraz wygody i należytej obsługi zarówno w dworcowych punktach odprawy, jak też podczas przewozu taborem autobusowym.
2. Przewoźnik ogłasza we wszystkich punktach odprawy – rozkład jazdy, określający przestrzenny i czasowy zakres oferty przewozowej, a ponadto w obiektach dworcowych będących w jego zarządzie – informacje o cenach i warunkach sprzedaży biletów, godzinach otwarcia punktów obsługi klientów oraz istotne przepisy przewozowe i porządkowe.
3. Przewoźnik może ustalić, że z pewnych kursów autobusowych mogą korzystać w pierwszej kolejności określonej podróży, np. posiadacze biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych.
4. Ograniczenie powszechności dostępu do niektórych kursów w przewozie regularnym osób podaje się w rozkładzie jazdy oraz na przystankowych tablicach z godzinami odjazdów autobusów.

§ 8

1. Podróżny obowiązany jest posiadać przy sobie w czasie korzystania z przejazdu ważny bilet lub dokument uprawniający do przejazdu i okazywać go na żądanie obsługi autobusu oraz organów kontroli. Bilet stanowi dowód zawarcia umowy przewozu i nabycia uprawnienia do określonego w nim przejazdu. Przewoźnik wydając bilet zobowiązany jest do świadczenia przewozu zgodnie z treścią biletu na rzecz jego posiadacza.
2. Bilet na przejazd zawiera nazwę Przewoźnika, określa rodzaj biletu, trasę przejazdu, wysokość należności oraz dane niezbędne do ustalenia zakresu uprawnień podróжного, kod uprawnień do nabycia biletu ulgowego, wysokość podatku, a w bilecie imiennym uprawniającym do przejazdów wielokrotnych – także tożsamości jego posiadacza.
3. Bilet wolno odstąpić innej osobie tylko wtedy, gdy nie jest imienny, a przejazd nie został rozpoczęty.
4. Bilet uprawnia do przejazdu określonym kursem autobusowym i nie daje prawa do przerwania podróży na przystankach pośrednich na trasie przejazdu. Przy przejazdach z przesiadaniem podróżny winien nabyć na każdy kurs oddzielny bilet, chyba że z biletu wynika inaczej.
5. Przejazd posiadaczy biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych innym kursem niż określony w bilecie Przewoźnik obowiązany jest dopuścić w miarę wolnych miejsc w autobusie.
6. Wszystkie bilety okresowe sprzedawane w kasach Przewoźnika na kursy obsługiwane przez Przewoźnika są sprzedawane wyłącznie w wersji elektronicznej z wykorzystaniem Karty Pasażera. Regulamin Korzystania z Karty Pasażera dostępny jest na stronie www.pks.kalisz.pl.
7. Bilety okresowe bez wyznaczonych godzin przejazdu uprawniają ich posiadaczy do pierwszeństwa przy zajmowaniu wolnych miejsc w autobusie tylko przed osobami nie posiadającymi biletu jednorazowego lub żadnego innego dokumentu uprawniającego do przejazdu.
8. W razie utraty jednorazowego biletu podróżny traci prawo do dalszego przejazdu i winien wykupić bilet ponownie. Wtórników biletów utraconych nie wydaje się. W przypadku utraty biletu imiennego uprawniającego do przejazdów wielokrotnych, podróżny może ubiegać się o wydanie wtórnika tego biletu po udokumentowaniu, że utrata nie nastąpiła z winy podróżnego.
9. Bilet wydany przez innego przewoźnika jest ważny jedynie, jeżeli sprzedany został na kursy Przewoźnika.

§ 9

1. Podróżny obowiązany jest nabyć bilet na przejazd przed rozpoczęciem przewozu w kasie Przewoźnika, jego agenta lub u kierowcy autobusu.
2. Sprzedaży i przedsprzedaży biletów dokonuje się według kolejności zgłaszania podróży. Inwalidzi o widocznym kalectwie, kobiety ciężarne, osoby z małymi dziećmi na ręku oraz inne osoby (w tym Posłowie i Senatorowie), uprawnione na mocy odrębnych przepisów, mogą nabyć bilet poza kolejnością.
3. Przewoźnik wyznacza w razie potrzeby i w miarę możliwości odrębne kasy biletowe do sprzedaży biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych. Warunki nabywania i korzystania z tych biletów określa taryfa.
4. Podróżny, który nie nabył biletu w kasie oraz osoba wsiadająca na przystanku, na którym nie ma kasy, może nabyć bilet w autobusie pod warunkiem, że są w nim jeszcze wolne miejsca, a brak biletu zgłosić obsłudze bezpośrednio po wejściu do autobusu.
5. Płacąc za przejazd podróżny zobowiązany jest żądać wydania biletu oraz sprawdzić czy jest on właściwy.
6. Przedsprzedaż biletów jednorazowych prowadzona jest na 7 dni przed planowaną podróżą, a przedsprzedaż biletów okresowych prowadzona jest na 30 dni przed miesiącem, na który bilet ma zostać sprzedany.
7. Przewóz podróżnych na podstawie biletów jednorazowych odbywa się w oparciu o bilet ważny na określony dzień, godzinę i relację.
8. Ceny biletów są cenami umownymi i wynikają z aktualnie obowiązującego cennika Przewoźnika.
9. Cennik jest dostępny w kasach biletowych, na stronie internetowej pod adresem: www.pks.kalisz.pl oraz w każdym autobusie wykonującym regularne przewozy osób, przy czym cennik opłat zawiera także ceny biletów ulgowych.
10. Przewoźnik honoruje ulgi w przejazdach zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz ulgi handlowe zgodne z cennikiem Przewoźnika.
11. Obowiązują następujące zasady korzystania z biletów:
 - 1) po nabyciu biletu podróżny powinien niezwłocznie sprawdzić jego prawidłowość,
 - 2) bilet miesięczny i okresowy ważny jest wyłącznie dla osoby, dla której został sprzedany,
 - 3) bilety miesięczne ulgowe (dla dzieci, młodzieży szkolnej i studentów) są wydawane na okres odpowiadający danemu miesiącowi kalendarzowemu,
 - 4) bilety okresowe ogólnodostępne są wydawane na okres odpowiadający danemu miesiącowi kalendarzowemu bądź na okres odpowiadający połowie danego miesiąca kalendarzowego,
 - 5) w miejsce biletów na okaziciela skradzionych lub zagubionych nie wystawia się duplikatów,
 - 6) na wniosek podróżnego, w którym uprawdopodobni okoliczności kradzieży bądź zagubienia biletu, wystawiane jest zaświadczenie o wykupionym bilecie okresowym,
 - 7) zaświadczenie o wykupionym bilecie okresowym wystawia kasjer w kasie biletowej na dworcu autobusowym w Kaliszu (ul. Podmiejska 2a, 62-800 Kalisz),
 - 8) bilet miesięczny jest ważny z dokumentem tożsamości, a w przypadku biletów miesięcznych ulgowych, dodatkowo z dokumentem poświadczającym uprawnienie do korzystania z ulgowych przejazdów,
 - 9) w trakcie podróży podróżni winni zachować bilet do kontroli bądź do celów ewentualnej reklamacji.

§ 10

1. Podróżny, który posiada bilet na przejazd lub dokument uprawniający do przejazdu, ma prawo do przejazdu w relacji, na jaką opiewa bilet (dokument) i w określonym autobusie, wraz:
 - 1) z jednym dzieckiem w wieku podanym w taryfie, jeśli nie żąda dla niego osobnego miejsca (w komunikacji zwykłej, przyspieszonej i pospiesznej),
 - 2) z rzeczami zaliczanymi do bagażu podręcznego,

- 3) ze zwierzętami domowymi w rozumieniu przepisu art. 4 pkt 17 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tj. z dnia 7 grudnia 2018 r., Dz.U. z 2019 r. poz. 122 z późn. zm.) w ramach bagażu podręcznego, z zastrzeżeniem § 17 ust. 5 Regulaminu,
 - 4) ze składanym wózkiem inwalidzkim, jeśli jest inwalidą poruszającym się przy jego pomocy.
2. Podróżny, o którym mowa w ust. 1 powyżej, ma prawo do przewiezienia za opłatą przewidzianą w taryfie, na podstawie biletu bagażowego:
 - 1) rzeczy zabranych do wnętrza autobusu, których ilość, waga i wymiary nie pozwalają zaliczyć tych rzeczy do bagażu podręcznego,
 - 2) rzeczy umieszczonych w osobnym schowku bagażowym autobusu
 - 3) zwierząt domowych w rozumieniu przepisu art. 4 pkt 17 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tj. z dnia 7 grudnia 2018 r., Dz.U. z 2019 r. poz. 122 z późn. zm.) niemieszczących się w ramach bagażu podręcznego, z zastrzeżeniem § 17 ust. 4 Regulaminu.
 3. Podróżny obowiązany jest zachować bilet na przejazd i przewóz bagażu do czasu zakończenia podróży oraz dbać o to, aby wsiąść do właściwego autobusu i wysiąść z niego na właściwym przystanku.

§ 11

1. W przypadku odwołania przewozu, wcześniejszego odjazdu autobusu albo odstąpienia podróżnego od umowy przewozu z przyczyn leżących po stronie Przewoźnika, szczególnie w wyniku awarii autobusu i nie zapewnienie przewozu zastępczego podróżny, na wniosek, otrzyma zwrot należności za zakupiony bilet.
2. Za całkowicie lub częściowo niewykorzystany bilet na przejazd jednorazowy, Przewoźnik obowiązany jest także zwrócić stosowną kwotę należności pod warunkiem, że podróżny dokona zwrotu lub uzyska poświadczenie niewykorzystania biletu przed upływem terminu jego ważności.
3. Nie wymagają poświadczenia bilety całkowicie niewykorzystane, zwrócone w kasie Przewoźnika najpóźniej w przeddzień daty ważności biletu.
4. Podstawą obliczenia zwracanej należności jest cena niewykorzystanego biletu zwróconego:
 - 1) bezpośrednio w kasie nabycia, co najmniej na 15 minut przed rozpoczęciem przejazdu (należność zwraca kasa biletowa);
 - 2) w trybie reklamacji złożonej na piśmie najpóźniej w terminie 30 dni od daty ważności biletu, po uprzednim poświadczeniu jego niewykorzystania (należność zwraca przewoźnik obsługujący dany kurs).
5. Poświadczenia o niewykorzystaniu biletu dokonuje:
 - 1) przed rozpoczęciem przejazdu – uprawniony pracownik Przewoźnika w początkowym punkcie odprawy;
 - 2) po rozpoczęciu przejazdu (w razie częściowego niewykorzystania biletu) – obsługa autobusu.
6. Bilet poświadczony jako niewykorzystany uprawnia podróżnego wyłącznie do ubiegania się o zwrot zapłaconej należności. Nie przedłuża się ważności tego biletu na przejazd w późniejszym terminie. W takim przypadku podróżny powinien wykupić nowy bilet.
7. Należność za częściowo niewykorzystane bilety zwraca się wyłącznie na podstawie reklamacji pisemnej. Obsługa autobusu nie jest uprawniona do zwrotu pieniędzy.
8. Do obliczenia zwracanej należności przyjmuje się za bilety na przejazd jednorazowy:
 - 1) w razie całkowitego niewykorzystania biletu – zapłaconą należność;
 - 2) w razie częściowego niewykorzystania biletu – różnicę między zapłaconą należnością, a należnością przypadającą za wykonane świadczenie.
9. Do obliczenia zwracanej należności za bilety na przejazd wielokrotny przyjmuje się:

- 1) zapłaconą należność za bilet zwrócony przed pierwszym dniem terminu jego ważności (zwrotu dokonuje kasa biletowa);
 - 2) należność proporcjonalną do liczby niewykorzystanych przejazdów, o ile bilet został zwrócony w okresie jego ważności, w trybie pisemnej reklamacji.
10. Podróżnemu nie przysługuje zwrot należności za bilety niewykorzystane z przyczyn zawinionych przez podróżnego, zwracane po terminie ich ważności lub po odjeździe autobusu, w którym winny być wykorzystane, chyba że podróżny uzyskał wcześniej poświadczenie niewykorzystania z powodu choroby albo innych ważnych przyczyn, całkowicie od niego niezależnych.
 11. Podróżnemu, który odstąpił od umowy przewozu albo którego nie dopuszczono do przewozu lub usunięto z autobusu z przyczyn określonych w art. 15 ustawy Prawo przewozowe lub Regulaminie, przysługuje zwrot należności stosowny do niewykorzystanego świadczenia przewozowego po potrąceniu odstępnego w wysokości 10% ceny biletu.
 12. Nie stosuje się potrącenia odstępnego i zwraca podróżnemu całą należność zapłaconą za przejazd, jeżeli odstąpił on od umowy przewozu z przyczyn występujących po stronie Przewoźnika (np. przerwy w ruchu i utraty połączenia na skutek awarii autobusu albo odwołania, bądź opóźnienia kursu przewidzianego w rozkładzie jazdy) i nie skorzystał z przewozu zastępczego.
 13. Ust. 12 powyżej nie ma zastosowania do przejazdów odbywanych na podstawie biletów na przejazd wielokrotny.

§ 12

1. Przewoźnik ma prawo kontroli biletów oraz dokumentów uprawniających do przejazdów ulgowych lub bezpłatnych u podróżnych korzystających z przewozu.
2. Do kontroli biletów oraz dokumentów uprawniających do przejazdów ulgowych lub bezpłatnych, upoważniona jest obsługa autobusu lub inne upoważnione przez Przewoźnika osoby, posiadające odpowiednie identyfikatory umieszczone w widocznym miejscu lub inne dokumenty potwierdzające upoważnienie.
3. Podróżny, u którego organ kontrolny Przewoźnika ujawnił brak ważnego biletu na przejazd lub na przewóz rzeczy i bagażu podlegającego opłacie, a także podróżny nie mogący udokumentować uprawnień do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowych oraz opłaty dodatkowej, w wysokości określonej w taryfie na podstawie obowiązującego Rozporządzenia Ministra właściwego dla spraw transportu.
4. Opłatę dodatkową, o której mowa w ust. 3 powyżej, stosuje się również w przypadku stwierdzenia, że podróżny zabrał do autobusu rzeczy wyłączone z przewozu lub spowodował bez uzasadnionej przyczyny zatrzymanie, opóźnienie albo zmianę trasy przejazdu autobusu.
5. Należność przewozową za drogę, którą podróżny przebył bez biletu, pobiera się według taryfy normalnej, nie uwzględniając ewentualnych uprawnień do ulgi. Jeżeli miejsca rozpoczęcia przejazdu nie można ustalić, należność tę oblicza się za całą drogę przebytą przez autobus.
6. Podróżny, który odmawia uiszczenia należności i opłaty dodatkowej podczas kontroli w autobusie, może kontynuować podróż, jeżeli wylegitymuje się dokumentem tożsamości i podpisze zobowiązanie do zapłaty należnej kwoty w terminie 7 dni od daty przewozu. W przeciwnym razie organ kontrolny może na najbliższym przystanku usunąć podróżnego z autobusu.
7. Kontrolujący ma prawo:
 - 1) w razie braku dokumentu przewozu - żądać okazania dokumentów pozwalających na zidentyfikowanie podróżnego i wystawić wezwanie do zapłaty,

- 2) w razie nieokazania dokumentu – ująć podróznego i niezwłocznie oddać go w ręce Policji. Podróżny ma obowiązek pozostać w miejscu kontroli lub w innym miejscu wskazanym przez kontrolującego do czasu przybycia Policji,
 - 3) w razie uzasadnionego podejrzenia, że bilet albo dokument uprawniający do przejazdu ulgowego lub bezpłatnego jest sfałszowany lub przerobiony – zatrzymać dokument za pokwitowaniem i przesłać go Policji z powiadomieniem wystawcy,
 - 4) pobrać opłatę za przejazd i opłatę dodatkową.
8. Należność nieuiszczona w terminie podanym w ust. 6 powyżej podlega przymusowemu ściągnięciu wraz z kosztami dodatkowego postępowania na zasadach, określonych w odrębnych przepisach.
 9. W przypadku nieuregulowania płatności we wskazanym terminie informacja o zobowiązaniu dłużnika może zostać przekazana do biura informacji gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 roku o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (tj. z dnia 15 marca 2019 r., Dz.U. z 2019 r. poz. 681 z późn. zm.), lub podmiotowi zajmującemu się windykacją należności.
 10. Podróżnemu przysługuje zwrot pobranej należności za przewóz (w zakresie w jakim przewyższa ona należność wynikającą z uprawnienia) oraz zwrot opłaty dodatkowej (po uiszczeniu opłaty manipulacyjnej) w przypadku wykazania (udokumentowania), że posiada uprawnienia do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu. Termin na udokumentowanie uprawnienia wynosi 7 dni licząc od dnia przewozu.
 11. Ujawnione u podróżnych bilety sfałszowane i podrobione zatrzymuje się i przekazuje z odpowiednim doniesieniem organom ścigania. Osobę posługującą się takim biletem lub dokumentem traktuje się jako jadącą bez ważnego biletu.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY PORZĄDKOWE

§13

1. Miejsce zatrzymania się autobusu na trasach w regularnym przewozie osób wskazują oznaczone odpowiednimi tablicami przystanki autobusowe.
2. Nazwy przystanków autobusowych, ze wskazaniem zatrzymujących się na nich autobusów, podaje się do wiadomości publicznej w rozkładzie jazdy.
3. Do obowiązków kierowcy należy zatrzymywanie autobusów na przystankach przewidzianych w rozkładzie jazdy, kiedy podróżny sygnalizuje chęć wysiadania lub oczekuje na tym przystanku.
4. Kierowca zobowiązany jest wstrzymać odjazd autobusu ruszającego z przystanku w celu zabrania spóźnionego podróżnego sygnalizującego zamiar skorzystania z przejazdu tym autobusem.
5. Podróżni mogą wsiadać i wysiadać z autobusów tylko na przystankach autobusowych umieszczonych w rozkładzie jazdy.
6. Prośbę zatrzymania autobusu między przystankami uwzględnia się jedynie w przypadku, gdy podróżny zamierzający wsiąść do autobusu lub wysiąść z niego zalicza się do osób wymagających specjalnej opieki oraz zezwala na to organizacja ruchu na drodze i zasady jego bezpieczeństwa.
7. Autobus, w którym nie ma urządzeń sanitarnych, kierowca winien zatrzymać na żądanie podróżnego w najbliższym odpowiednim miejscu, z zachowaniem zasad organizacji ruchu i bezpieczeństwa.
8. Osobę, która doznała w drodze nagłej niedyspozycji lub ataku choroby kierowca autobusu ma obowiązek dowieźć bezpośrednio do najbliższego punktu pomocy medycznej.

§14

1. Przy wsiadaniu do autobusu i wysiadaniu z niego oraz podczas przewozu podróżny obowiązany jest stosować się do przepisów porządkowych ogłoszonych przez Przewoźnika oraz do wskazówek kierowcy, który odpowiada za zapewnienie właściwych i bezpiecznych warunków przewozu osób i rzeczy.
2. Przy zajmowaniu przez podróżnych miejsc w autobusie Przewoźnik uwzględnia pierwszeństwo przejazdu przysługujące równorzędnie (według kolejności wsiadania) posiadaczom ważnych na dany kurs biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych oraz osobom z biletami jednorazowymi.
3. Podróżny może zająć w autobusie jedno miejsce dla siebie oraz po jednym miejscu dla każdej jadącej z nim osoby, której bilet może okazać.
4. Numery miejsc widniejące na biletach nabytych w kasie obowiązują w autobusach pospiesznych. W pozostałych kursach zwykłych o miejscu zajęтым w autobusie decyduje kolejność wsiadania.
5. W autobusach pospiesznych z miejscami numerowanymi miejsce wskazane na bilecie przysługuje podróżnemu tylko przy wsiadaniu na przystanku, z którego autobus rozpoczyna jazdę. Wsiadając na przystanku pośrednim podróżny może zająć swoje miejsce oznaczone na bilecie i zwykłych objętych sprzedażą diagramowi, jeżeli nie zostało ono jeszcze zajęte przez innego podróżnego albo inne wskazane przez kierowcę, o ile w autobusie są nadal wolne miejsca.
6. Podróżny zajmujący miejsce oznaczone napisem „dla inwalidy” lub „dla osoby z dzieckiem na ręku”, winien je zwolnić dla osoby uprawnionej. Nie dotyczy to pasażerów autobusów pospiesznych, którzy posiadają bilety z wyznaczonymi numerami miejsc.
7. W czasie jazdy podróżny winien zachować rozwagę i ostrożność, a w szczególności nie powinien otwierać drzwi i okien bez zgody kierowcy, wyrzucać przez nie jakichkolwiek przedmiotów oraz wskakiwać i wyskakiwać z autobusu będącego w ruchu.
8. Podróżnemu nie wolno zachowywać się w autobusie w sposób utrudniający pracę kierowcy i uciążliwy dla współpodróżnych.
9. We wszystkich autobusach komunikacji publicznej obowiązuje ustawowy zakaz palenia tytoniu i używania e - papierosów przez podróżnych i obsługę.
10. W autobusach Przewoźnika obowiązuje zakaz spożywania alkoholu i zażywania narkotyków lub innych środków odurzających.
11. Przewoźnik może wprowadzić w niektórych typach autobusów zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych.

§15

1. Przewoźnik nie dopuszcza do przewozu i ma prawo, korzystając w razie potrzeby z pomocy organów porządkowych, usunąć z autobusu osoby:
 - 1) odmawiające uiszczenia należności za przejazd autobusem;
 - 2) nieprzestrzegające, pomimo upomnienia, obowiązujących przepisów prawa, postanowień Regulaminu i niepodporządkowujące się wskazówkom personelu Przewoźnika;
 - 3) nietrzeźwe, zakłócające spokój i wywołujące swym zachowaniem zagrożenie publiczne;
 - 4) znajdujące się w stanie, który z różnych względów może być uciążliwy lub niebezpieczny dla otoczenia;
 - 5) mogące zabrudzić inne osoby oraz zanieczyścić wnętrze autobusu.
2. Do osób wymienionych w ust. 1 pkt 2-5 powyżej stosuje się postanowienie § 11 ust. 11 Regulaminu.
3. Obsługa autobusu ma prawo odmówić zabrania do przewozu większej ilości osób, niż wynosi liczba miejsc określonych w dowodzie rejestracyjnym pojazdu.

4. Jeżeli ze względu na brak miejsc w autobusie nie można przyjąć do przewozu więcej osób, kierowca jest obowiązany umieścić za szybą czołową pojazdu tablicę informującą o tym podróżnych oczekujących na przystankach.

ROZDZIAŁ V

PRZEWÓZ RZECZY PODRÓŻNEGO I POSTĘPOWANIE Z RZECZAMI ZNALEZIONYMI

§16

Rzeczy przewożone przez podróżnego może on zabrać ze sobą do wnętrza autobusu albo oddać do przewozu w oddzielnym schowku bagażowym.

§17

1. Rzeczy dopuszczone do przewozu, w zależności od ich rozmiarów, ilości i sposobu rozmieszczenia, mogą być przewożone bezpłatnie lub za opłatą przewidzianą w taryfie.
2. Nie podlegają opłacie łatwe do przenoszenia przedmioty, stanowiące bagaż podręczny, które:
 - 1) nie tamują przejścia, nie przeszkadzają podróżnym i nie narażają ich na niewygodę lub niebezpieczeństwo;
 - 2) są trzymane przez podróżnego w ręku lub na kolanach;
 - 3) nie wymagają dla ich rozmieszczenia więcej przestrzeni niż ta, którą podróżny ma do swojej dyspozycji na półce nad zajmowanym fotelem lub pod nim.
3. Za każdą sztukę rzeczy przewożonych wewnątrz autobusu, a nie rozmieszczonych w sposób określony w ust. 2 powyżej oraz rzeczy oddanych do przewozu w oddzielnym schowku bagażowym pobiera się opłatę, której wysokość określona jest w taryfie przewozowej. Na rzeczy przewożone za opłatą wydaje się podróżnemu bilet bagażowy, a rzeczy umieszczone w schowku zaopatruje się dodatkowo w nalepkę (wywieszkę) identyfikacyjną, której odcinek otrzymuje podróżny.
4. Za przewóz zwierzęcia domowego w rozumieniu przepisu art. 4 pkt 17 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tj. z dnia 7 grudnia 2018 r., Dz.U. z 2019 r. poz. 122 z późn. zm.), niemieszczącego się w ramach bagażu podręcznego, pobiera się opłatę jak za jedną sztukę rzeczy. Zwierzę musi być odpowiednio zabezpieczone do przewozu oraz nie może być uciążliwe dla współpodróżnych (np. z powodu woni lub hałasu, itp.). W przypadku przewożenia psa musi być on trzymany na smyczy i mieć założony kaganiec, a jego opiekun winien okazać przy wsiadaniu do autobusu ważne świadectwo szczepienia psa. Odprawy psów przewodników osób niewidomych lub niedowidzących dokonuje się zgodnie z taryfą. Zabronione jest przewożenie zwierząt na fotelach przeznaczonych dla podróżnych.
5. Dopuszcza się przewóz w autobusie, bez opłaty, zwierząt domowych w rozumieniu przepisu art. 4 pkt 17 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tj. z dnia 7 grudnia 2018 r., Dz.U. z 2019 r. poz. 122 z późn. zm.) w ramach bagażu podręcznego, jeśli nie są one uciążliwe dla współpodróżnych (np. z powodu woni lub hałasu, itp.) i są zabezpieczone przed wyrządzeniem przez nie szkody, a także są odpowiednio zabezpieczone do przewozu, w szczególności poprzez umieszczenie ich w stosownych pojemnikach (klatce, pudełku, koszu, itp.). Zabronione jest przewożenie zwierząt na fotelach przeznaczonych dla podróżnych.
6. W autobusie nie wolno przewozić w szczególności:
 - 1) przedmiotów mogących wyrządzić szkodę podróżnym lub mieniu Przewoźnika i utrudniających warunki odbywania podróży;

- 2) rzeczy, których przewóz jest zabroniony na podstawie odrębnych przepisów administracyjnych, celnych, sanitarno-porządkowych, w tym: materiałów cuchnących, zapalnych, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, trujących, radioaktywnych i innych niebezpiecznych;
 - 3) nabitej broni palnej (zakaz nie dotyczy osób, które są uprawnione do jej noszenia ze względu na pełnione funkcje);
 - 4) żywych zwierząt, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5 powyżej.
7. W razie uzasadnionego podejrzenia, że bagaż podróżnego zawiera rzeczy, których przewozić nie wolno, Przewoźnik ma prawo sprawdzić w obecności podróżnego zawartość tego bagażu, a w razie potwierdzenia się podejrzeń – odmówić zabrania go do przewozu.
 8. Jeżeli nie można ustalić właściciela bagażu podlegającego sprawdzeniu, o którym mowa w ust. 7 powyżej, Przewoźnik dokonuje tej czynności przy udziale dwóch postronnych świadków i postępuje z zakwestionowanymi przedmiotami w sposób określony przepisami o rzeczach znalezionych lub przekazuje je organom ścigania.
 9. Po zakończonym przewozie obsługa autobusu wydaje podróżnym rzeczy przewożone w schowku bagażowym za zwrotem odcinka nalepki (wywieszki) identyfikacyjnej. Osobie, która nie może go okazać, Przewoźnik wydaje bagaż tylko po udowodnieniu przez nią swojego uprawnienia do odbioru, np. poprzez szczegółowe opisanie przedmiotów znajdujących się w bagażu czy porównanie danych personalnych z dowodu osobistego podróżnego z danymi wpisanymi do dokumentów przewożonych w bagażu. W razie wątpliwości obsługa autobusu może żądać odpowiedniego zabezpieczenia, w szczególności w formie ustalenia dokładnych danych personalnych i miejsca zamieszkania osoby, która odebrała bagaż, lub odpowiedniej sumy pieniężnej.
 10. Podróżny, który znalazł w autobusie bądź na terenie dworca autobusowego w Kaliszu (ul. Podmiejska 2a, 62-800 Kalisz) rzecz zgubioną lub porzuconą powinien przekazać tą rzecz obsłudze autobusu bądź dworca.
 11. Znalazcy przysługuje prawo sprawdzenia, czy wydana przez niego rzecz została przez obsługę autobusu przekazana do miejsca przechowywania rzeczy znalezionych na dworcu autobusowym w Kaliszu (ul. Podmiejska 2a, 62-800 Kalisz).

ROZDZIAŁ V

GRUPOWE PRZEWOZY OSÓB

§18

1. Realizacja grupowego przewozu osób polega na wykonaniu usługi zamówionej przez organizatora przewozu autobusem będącym w dyspozycji Przewoźnika.
2. Zamówienie na grupowy przewóz osób autobusem powinno być złożone przez organizatora przewozu w formie pisemnej. Przewoźnik może przyjąć zamówienie ustne, które wymaga późniejszego potwierdzenia na piśmie.
3. Treść zamówienia powinna obejmować: nazwę albo imię i nazwisko oraz adres organizatora przewozu, a także dane potrzebne do ustalenia warunków przewozu i obliczenia należności za usługę.
4. Umowę przewozu uważa się za zawartą z chwilą uzgodnienia przez strony istotnych dla jej realizacji postanowień, a w szczególności:
 - 1) rodzaju i wymaganej pojemności autobusu;
 - 2) czasu i miejsca podstawienia pojazdu;
 - 3) przewidywanego czasu trwania usługi;

- 4) przebiegu trasy i punktu docelowego przewozu oraz czasu przewozu i postojów;
 - 5) wysokości lub sposobu wyliczenia należności oraz terminu i sposobu jej uregulowania przez organizatora przewozu;
 - 6) innych kwestii, które strony uznają za istotne.
5. Osoby uprawnione do korzystania z przewozu określa organizator.
 6. Treść umowy powinna być potwierdzona pisemnie.

§19

1. W razie odstąpienia przez organizatora od umowy przewozu później niż w dniu poprzedzającym wykonanie usługi, Przewoźnikowi przysługuje odszkodowanie w wysokości 10% należności określonej w umowie. Odszkodowanie w tej samej wysokości przysługuje organizatorowi w razie odstąpienia od umowy po takim terminie przez Przewoźnika.
2. Jeżeli Przewoźnik nie może podstawić autobusu spełniającego określone w umowie wymagania, winien niezwłocznie poinformować organizatora, jaki pojazd może być podstawiony zastępczo.
3. W przypadku podstawienia autobusu zastępczego, Przewoźnik nie może żądać od organizatora opłaty wyższej niż za podstawienie pojazdu zamówionego, chyba że strony umówią się inaczej.

§20

1. Kierowca obsługujący autobus obowiązany jest podczas przewozu stosować się do dyspozycji organizatora, związanych z realizacją usługi.
2. Jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie względy eksploatacyjne i nie zagraża to bezpieczeństwu przewozu, obsługa autobusu może wykonywać dodatkowe dyspozycje i zlecenia organizatora, za które przysługuje Przewoźnikowi dodatkowe wynagrodzenie.

§21

1. Organizator przewozu zobowiązany jest do nadzoru nad przestrzeganiem przez uczestników przewozu obowiązujących przepisów porządkowych.
2. Organizator i uczestnik przewozu ponoszą solidarną odpowiedzialność za szkody wyrządzone w mieniu Przewoźnika, chyba że strony umówią się inaczej.

ROZDZIAŁ VI

DOSTĘP DO INFORMACJI I SKŁADANIE REKLAMACJI

§22

Podróżni mogą uzyskać informacje dotyczące korzystania z usług komunikacji Przewoźnika w następujący sposób:

- 1) na przystankach dla wsiadających – w zakresie dotyczącym rozkładu jazdy,
- 2) na dworcu autobusowym w Kaliszu (ul. Podmiejska 2a, 62-800 Kalisz) – w zakresie cennika opłat, obowiązujących uprawnień do ulg, stosowania przepisów porządkowych i regulaminu przewozu osób i bagażu, postępowania reklamacyjnego, wysokości opłat dodatkowych,
- 3) na stronie internetowej Przewoźnika pod adresem www.pks.kalisz.pl – w pełnym zakresie obejmującym funkcjonowanie komunikacji Przewoźnika,
- 4) bezpośrednio od obsługi autobusu – dotyczące trasy i kierunku jazdy, czasu odjazdu,

cennika.

§23

1. Podróżny może złożyć reklamację z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu lub skargę z innego powodu dotyczącego działalności przewozowej.
2. Reklamacje i skargi można złożyć osobiście w siedzibie Przewoźnika, listownie na adres siedziby Przewoźnika lub za pośrednictwem poczty elektronicznej – sekretariat@pks.kalisz.pl.
3. Reklamacje oraz skargi rozpatruje Zarząd Przewoźnika lub osoba przez niego upoważniona.
4. Składając reklamację lub skargę Przewoźnik zaleca podanie następujących danych:
 - 1) imię i nazwisko podróżnego,
 - 2) adres korespondencyjny podróżnego,
 - 3) bilet potwierdzający zawarcie umowy przewozu na kurs, z którym wiąże się naruszenie,
 - 4) inne dokumenty wymagane przez niniejszy regulamin,
 - 5) powód złożenia reklamacji lub skargi,
 - 6) opis i okoliczności naruszenia powodującego złożenie reklamacji lub skargi,
 - 7) dowody potwierdzające naruszenie,
 - 8) żądania podróżnego.
5. Reklamacja lub skarga jest rozpatrywana w ciągu 14 dni od dnia jej otrzymania przez Przewoźnika.
6. O sposobie rozpatrzenia reklamacji Przewoźnik powiadamia podróżnego pisemnie poprzez wysłanie przesyłki listownej na adres wskazany w reklamacji.
7. Udzielona informacja w sprawie reklamacji jest ostateczną decyzją Przewoźnika i nie przysługuje od niej odwołanie.
8. W postępowaniu wszczętym na skutek wniesienia skargi stosuje się wprost przepisy o reklamacji, z tym wyjątkiem, iż Przewoźnik nie jest zobowiązany powiadomić o sposobie rozpatrzenia skargi.

ROZDZIAŁ VII POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§24

1. Administratorem danych osobowych podróżnych jest Przewoźnik, tj. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Kaliszu Sp. z o.o., ul. Wrocławska 30-38, 62-800 Kalisz, KRS 0000305708, NIP 6180041528, tel. 62 768 00 00, adres e-mail: sekretariat@pks.kalisz.pl.
2. Dane osobowe przetwarzane są zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), tzw. RODO oraz aktualnie obowiązującymi regulacjami prawa polskiego.
3. Przewoźnik przetwarza dane osobowe podróżnych w celu obsługi i realizacji umowy przewozu, w tym nabycia biletów i dochodzenia roszczeń, a także rozpatrzenia reklamacji lub skargi.
4. Podstawą przetwarzania danych osobowych przez Przewoźnika jest niezbędność przetwarzania do wykonania umowy – art. 6 ust. 1 lit. b Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tj. RODO).
5. Przewoźnik może udostępniać zebrane od podróżnych dane osobowe podmiotom upoważnionym do przetwarzania danych osobowych na podstawie zawartej z Przewoźnikiem

umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych (w tym kancelariom prawnym, firmom windykacyjnym, biurom kadrowo-księgowym, podmiotom dokonującym kontroli biletowej) oraz podmiotom upoważnionym na podstawie obowiązujących przepisów prawa. Przewoźnik nie przekazuje danych poza teren Polski/UE/Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

6. Podróżnemu przysługuje prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii, prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, prawo do usunięcia danych, prawo do ograniczenia przetwarzania danych, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych, prawo do przenoszenia danych, prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego (Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) oraz prawo do cofnięcia zgody na przetwarzanie danych osobowych. W celu wykonania tych praw należy skierować żądanie pod adres email: sekretariat@pks.kalisz.pl, numer telefonu: 62 768 00 00 lub osobiście w siedzibie Przewoźnika.
7. Dane osobowe podróżnych nie będą przetwarzane w celach marketingowych (chyba że podróżny wyrazi na to zgodę).

§25

Regulamin niniejszy obowiązuje od dnia 01 marca 2020 roku.

Zatwierdzono: